

# ДЕРЖАВИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ РЕСТОРАННО-ГОТЕЛЬНОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

КАФЕДРА ДИЗАЙНУ ТА ІНЖИНІРИНГУ

## СИЛАБУС (SYLLABUS)

Назва дисципліни

**БЕЗПЕКА ЖИТТЯ**

LAFE SAFETY

Викладач (-і)

Расулов Раміс Асимович

канд. техн. наук,

доцент кафедри дизайну та інжинірингу

Контакти

м. Київ, вул. Кіото, 19 ауд. А-238, тел.: (044) 531-47-53

E-mail:

v.kudryachenko@knote.edu.ua

Сторінка дисципліни

<http://ldn.knote.edu.ua/course/view.php?id=603>

в системі

дистанційного

навчання КНТЕУ

Консультації

Відповідно до графіку індивідуальних консультацій:

<https://knote.edu.ua/blog/read/?pid=11189&uk>

Мова викладання: українська, англійська

Рік навчання. 2021/2022.

Семестр. II.

**Коротка анотація.** Дисципліна передбачає опанування знань, вмінь та навичок вирішення професійних завдань, щодо забезпечення здорових і безпечних умов праці персоналу та його захисту у небезпечних та надзвичайних ситуаціях; формування мотивації щодо особистої відповідальності за створення і підтримання гарантованого рівня безпеки об'єктів сфери торгівлі, управління, інформаційних технологій, транспорту, готельного та ресторанного бізнесу у межах прийнятного ризику.

Освітній ступінь.	бакалавр / bachelor	
Галузь знань	Спеціальність	Тип дисципліни
05 Соціальні та поведінкові науки	053 Психологія Практична психологія	Обов'язкова

**2. Мета дисципліни** полягає у наданні здобувачам вищої освіти навичок та умінь професійно реагувати і приймати відповідальні рішення, щодо ідентифікації ризиків та запобігання їх виникненню на підприємстві.

**3. Обсяг дисципліни.** Дисципліна «Безпека життя» за вибором, містить 6 кредитів ECTS. Загальна кількість годин – 180 з них 24 – лекцій, 24 – практичних занять і 124 – самостійної роботи

**4. Пререквізити** – дисципліна «Безпека життя» займає одне з ключових місць у навчальному плані підготовки бакалаврів та у структурно-логічній схемі, викладається після вивчення дисциплін «Філософія», «Соціологія», «Психологія» та ін.

**5. Технічне й програмне забезпечення /обладнання** – Вивчення дисципліни передбачає використання вимірювальних приладів, математичних розрахунків, комп’ютерної техніки та програмних продуктів (візуальних засобів моделювання)

**6. Календарно-тематичний план (схема вивчення дисципліни)**

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Навчальний тиждень
	Всього годин/кредитів	з них				
		Лекції	Практичні заняття	самостійна робота студентів		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Тема 1.1. Оцінка небезпек. Ризики.	14	2/3	2/3	10/8	Т, УО	1
Тема 1.2. Ризики під час надзвичайних ситуацій..	14	2	2/3	10/9	ІЗ, Т	2
Тема 1.3. Організаційні заходи зі збереження життя персоналу і споживачів та їх рятування.	14	2/3	2	10/9	Т	3
Тема 1.4. Основи рятування і збереження життя людини у невідкладному стані (домедична допомога).	14	2/3	2/3	10/8	Т, УО	4
Тема 2.1. Нормативно-правове та організаційне забезпечення безпеки життя працівників.	12	2	2/3	8/7	ІЗ, Т	5
Тема 2.2. Державний нагляд і громадський контроль за безпекою праці в Україні.	12	2	2	6	ІЗ,Т	6
Тема 2.3. Світовий досвід та міжнародне співробітництво у сфері безпеки праці.	10	2	2	8	ІЗ,Т	7

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Тема 2.4. Ризик-орієнтовне управління	12	2/3	2	10/9	ІЗ,Т	8

професійною безпекою. Стратегія діяльності керівника підприємства.						
Тема 2.5. Оцінка ризику виробничих травм. Профілактика виробничого травматизму	14	2/3	2	8/7	Т, ІЗ	9
Тема 2.6. Чинники виробничого середовища, їх вплив на працюючих, нормування та нормалізація.	12	2/3	2	8/7	ІЗ,Т	10
Тема 2.7. Виробнича безпека працюючих. Електробезпека: правила та відповідальність	12	2	2	8	ІЗ,Т	11
2.8. Забезпечення відповідності робочого місця нормативним вимогам та його комплексна оцінка	12	2	2	8	ІЗ,Т	12
Тема 3.1. <u>Ризики</u> пов'язані із пожежами. Пожежна безпека будівель та споруд.	14	2	2/3	10/9	Т, ІЗ	13
Тема 3.2. Пожежна безпека та профілактика: обов'язки та відповідальність керівника підприємства, установ та організацій.	14	2/3	2/3	10/8	Т, ІЗ	14
<b>Разом по дисципліні</b>	<b>180</b>	<b>28/34</b>	<b>28/34</b>	<b>124/112</b>		<b>14</b>
<b>Підсумковий контроль – Письмовий екзамен</b>						

Примітка: УО – усне опитування; Т- тестування; КР – виконання контрольної роботи; ІЗ – виконання індивідуального завдання та його захист.

## 7. Система оцінювання та вимоги

Підсумкова модульна оцінка за семестр є сумою балів, отриманих студентом за виконання індивідуальних завдань та балів за результатами опитувань і тестувань. Максимальна модульна оцінка 100 балів.

Вид робіт	Максимальна кількість балів
Практична робота № 1 Оцінка ризиків на робочому місці. Статистичний метод оцінки ризиків.	2
Практична робота № 2 Надання першої домедичної допомоги при нещасних випадках.	2
Практична робота № 3 Оцінка ризику отруєння хімічними речовинами *	10
Практична робота № 3 Оцінка ризику ураження іонізуючим випромінюванням*	2
Практична робота № 4 Порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці.	10
Практична робота № 5 Визначення потреби у адміністративних і побутових приміщеннях на підприємстві.	2
Практична робота № 6 Дослідження освітленості робочих місць. Визначення необхідної кількості джерел штучного освітлення.	10
Практична робота № 7 Оцінка стану мікроклімату виробничого приміщення .	2
Практична робота № 8 Аналітична оцінка умов праці на робочих місцях. Атестація робочих місць за умовами праці, складання «Карти умов праці».	10
Практична робота № 9 Електробезпека на підприємстві.	2
Практична робота № 10 Забезпечення безпечної евакуації людей.	2
Практична робота № 11 Визначення необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння.	11
Практична робота № 12 Порядок розслідування нещасних випадків та професійних захворювань.	10
Участь у науковій конференції	10
<b>Модульний контроль II</b>	8
Разом	100

\*Практичні роботи за вибором

Екзаменаційна оцінка є результатом виконання екзаменаційного іспиту. Робочою програмою передбачено 14 практичних занять, загальна сума балів за виконання практичних робіт складає 40 балів, за виконання 13 самостійних робіт складає – 60 балів.

1. Зразок екзаменаційного білета:

Дисципліна «Безпека життя»  
Екзаменаційний білет № 1

**Завдання 1 Теоретичне запитання потребує повної відповіді:**

- Концепція прийняттого ризику.

**Завдання 2 Теоретичне запитання потребує повної відповіді:**

- Біосфера, техносфера, ноосфера – середовище проживання сучасної людини. Вчення В. І. Вернадського про ноосферу.

**Завдання 3 (тестове)**

Обрати одну найбільш повну вірну відповідь. Кожна правильна відповідь оцінюється в 10 балів.

1. Державна політика в галузі охорони праці визначається:

1. Державним комітетом України по нагляду за охороною праці.
  2. Верховною Радою України.
  3. Кабінетом Міністрів України.
  4. Держгірпромнаглядом.
2. Поверхню, на якій проводиться робота та нормується або вимірюється освітленість, називають:
1. Робочою зоною.
  2. Робочою поверхнею.
  3. Робочою областю.
  4. Робоче місце.
3. Максимальна безпека техніки (машин, механізмів, обладнання) є одним з важливих факторів, який сприяє:
1. Запобіганню травматизму й аваріям.
  2. Підвищенню професіоналізму персоналу.
  3. Зменшенню професійної захворюваності.
  4. Збільшенню вартості техніки
4. Найважливішим завданням всіх систем пожежної безпеки є:
1. Забезпечення захисту людей від небезпечних факторів пожежі, якими супроводжується горіння.
  2. Рятування людей у разі пожежі.
  3. Розробка планів евакуації та заходів щодо навчання з пожежної безпеки.
  4. Всі відповіді вірні.

#### **Критерії оцінки окремих завдань білету:**

Завдання 1 – максимальна оцінка 30 балів

Завдання 2 – максимальна оцінка 30 балів

Завдання 3 – максимальна оцінка 40 балів

Максимальна сума 100 балів

#### **Загальна оцінка знань:**

**60-100 балів** – результати навчання, що дають студенту право здобути кредити ЄКТС

**0-50 балів** – незадовільні результати навчання, що не дають змогу студенту право здобути кредити ЄКТС

**Білет затверджено на засіданні кафедри дизайну та інжинірингу 07 листопада 2020 року, протокол №10.**

Зав. кафедри \_\_\_\_\_ О.О. Заварзін  
Екзаменатор \_\_\_\_\_ Р. А. Расулов

Максимальна екзаменаційна оцінка становить 100 балів.

#### **9. Рекомендована література ( основні джерела):**

1. Безпека життєдіяльності : навч. посіб. / О.І. Запорожець – К., Центр навчальної літератури, 2019. – 448 с.

2. Основи охорони праці. : навч. посіб. /П. Атаманчук. - К. : Центр навч. л-ри, 2019. — 224 с.
3. Охорона праці : підручник /В.Г Грибан, О.В. Негодченко – К. : Центр навч. л-ри, 2017. — 280 с.
4. Цивільна безпека /В.О. Михайлюк, Б.Д. Халмурадов – К. : Центр навч. л-ри, 2019. – 158 с.

### Нормативні

1. Про охорону праці : Закон України в редакції Закону від 20.01.2018 № 2249-VIII від 19.12.2017 – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>
2. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII. Редакція від 11.10.2018 № 2542-VIII від 18.09.2018, Відомості Верховної Ради України, 2018, № 42, ст.332 – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
3. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19.11.1992 № 2801-XII. Редакція від 01.01.2019 № 2581-VIII від 02.10.2018, Відомості Верховної Ради України, 2018, № 46, ст.371 – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>
4. Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 14.05.2013 № 224-VII Редакція від 02.10.2018 № 2581-VIII/ Відомості Верховної Ради України. – 2018, № 46, ст.371. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>
5. Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку : Закон України від 29.06.1995 № 40/95-вр. Редакція від 01.01.2019 N 2629-VIII ( 2629-19 ) – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39/95-%D0%B2%D1%80>
6. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 № 4005-XII. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=4004-12>
7. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 46–47. – Ст. 403. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1105-14>
8. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 29. – Ст. 389. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=877-16>
9. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : Закон України № [2806-15](#) // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 48. – Ст. 483. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2806-15>
10. Деякі питання розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві : Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1112. – Режим доступу : [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
11. НПАОП 0.00-4.03-04. Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці : наказ Держнаглядохоронпраці від 08.06.2004 № 151. – Режим доступу : [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
12. НПАОП 0.00-4.09-07. Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства : наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 № 55. – Режим доступу : [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
13. НПАОП 0.00-4.11-07. Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці : наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 № 56. – Режим доступу : [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)

14. НПАОП 0.00-4.12-05. Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці : наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15. – Режим доступу : [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
15. НПАОП 0.00-4.15-98. Положення про розробку інструкцій з охорони праці» : наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 № 9. – Режим доступу : [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
16. НПАОП 0.00-4.21-04. Типове положення про службу охорони праці : наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 № 255. – Режим доступу : [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
17. НПАОП 0.00-4.33-99. Положення щодо розробки планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій : наказ Держнаглядохоронпраці від 17.06.1999 № 112. – Режим доступу : [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
18. НПАОП 0.00-6.03-93. Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві : наказ Держнаглядохоронпраці від 21.12.1993 № 132. – Режим доступу : [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
19. НПАОП 0.00-6.13-05. Порядок організації державного нагляду за охороною праці та гірничого нагляду в системі Держнаглядохоронпраці України : наказ Держнагляд-охоронпраці від 30.03.2004 № 92. – Режим доступу : [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
20. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці : затв. Головою Держгірпромнагляду 07.02.2008. – Режим доступу : [www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)
21. Порядок проведення атестації робочих місць за умовами праці : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 1.08.1992 р. № 442. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>

### Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт Державної служби України з питань праці. – Режим доступу : <http://www.dsp.gov.ua>
2. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua>
3. Офіційний сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій. – Режим доступу : <http://www.mns.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міністерство Охорони здоров'я України: Режим доступу : <http://www.moz.gov.ua>
5. Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. – Режим доступу : <http://www.social.org.ua>
6. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua>
7. Архів нормативних документів Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України. – Режим доступу: [www.minregion.gov.ua](http://www.minregion.gov.ua).
8. Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)». – Режим доступу : <http://www.nau.ua>
9. Науково-виробничий журнал «Охорона праці». – Режим доступу : [ohoronapraci.kiev.ua](http://ohoronapraci.kiev.ua)